

GEWELD TEGEN VROUWEN IN BEELD: EEN PEILING ONDER CHRISTENEN IN NEDERLAND

Facts | door Hanna van der Horst

Tear werkt al jarenlang aan de aanpak van geweld tegen vrouwen in het buitenland. Cijfers over geweld tegen vrouwen in Nederland zijn voor de ontwikkelingsorganisatie aanleiding om er ook in Nederland aandacht aan besteden. In 2017 startte Tear daarom de campagne **Resister**, om de stilte rondom geweld tegen vrouwen te doorbreken en te zoeken naar manieren om geweld te stoppen.

In mei 2017 zet Tear een peiling uit om inzicht te krijgen in het soort geweldsituaties waar christenen mee in aanraking komen. Zowel persoonlijk als in hun omgeving. Daarnaast wil de organisatie graag in kaart brengen welke rol mensen voor de kerk zien weggelegd als het gaat om preventie en aanpak van geweld: wat doen kerken al en wat kan er beter?

OPZET VAN DE PEILING

Tear heeft tussen mei en december 2017 online een enquête uitgezet onder haar eigen achterban van supporters en kerken, maar ook onder een breder christelijk publiek. 1.057 respondenten hebben de enquête ingevuld en hun ervaringen en ideeën met Tear gedeeld.

Van de respondenten is 80 procent vrouw en 20 procent man. De kerkelijke achtergrond varieert: zo'n 42 procent hoort bij een vrije kerk, zoals evangelische, baptisten- en pinkstergemeenten; 28 procent is deel van een PKN-gemeente; 26 procent van de kleinere gereformeerde kerken zoals de Gereformeerde Kerk vrijgemaakt en zo'n 4 procent schaaft zich onder overige kerkelijke bewegingen.

Het merendeel van de respondenten is kerkbezoeker en/of lid (68 procent), 24 procent is kerkelijk werker en betrokken als bijvoorbeeld kring- of jeugdleider of pastoraal werker, en 8 procent vervult een leiderschapsrol zoals voorganger, predikant, ouderling of oudste. De uitkomsten kunnen vooral gezien worden als een geluid van onderop.

De peiling geeft een duidelijk beeld over het onderwerp 'geweld tegen vrouwen in christelijk Nederland'. Het is niet mogelijk om representatieve uitspraken te doen over heel christelijk Nederland door de samenstelling van de respondentengroep. Daarnaast zou het kunnen zijn dat relatief meer mensen die al iets hebben met dit thema de enquête hebben ingevuld.

UITKOMSTEN

Ervaringen met geweld

Uit de peiling blijkt dat 46 procent van de vrouwelijke respondenten ooit met fysiek en/of seksueel geweld te maken heeft gehad. Dit komt overeen met het Nederland-brede percentage van 45 procent dat **uit recent Europees onderzoek** bekend is. Wanneer we ook psychisch geweld meenemen, is 73 procent van de vrouwelijk respondenten minimaal met één vorm van geweld in aanraking gekomen. Zo'n 80 procent van de mensen zet stappen naar aanleiding van een geweldservaring, door bijvoorbeeld iemand in vertrouwen nemen of professionele hulpverlening te zoeken.

“ 46 procent van de vrouwelijke respondenten heeft ooit met fysiek en/of seksueel geweld te maken gehad. ”

“ Kerken zitten niet stil op het thema geweld tegen vrouwen. ”

In gesprek over geweld

Uit de peiling blijkt ook dat veel respondenten in aanraking komen met slachtoffers van geweld: 73 procent geeft aan iemand te kennen die ooit slachtoffer is geweest van geweld. Uit de vraag wat voor stappen mensen ondernemen naar aanleiding hiervan, blijkt dat veel mensen anderen een luisterend oor bieden (58 procent), advies geven (36 procent), of helpen zoeken naar professionele

hulpverlening (23 procent).

Op de vraag hoe bekwaam mensen zich voelen om met iemand in gesprek te gaan over geweldservaringen antwoordt meer dan de helft zich al voldoende bekwaam te voelen. Toch geeft tweederde van de respondenten aan hier nog beter toe in staat te willen zijn.

Een actievere rol voor de kerk

Kerken zitten niet stil op het thema geweld tegen vrouwen. Ongeveer de helft van de respondenten geeft aan dat er in zijn/haar kerk al iets wordt ondernomen rondom de preventie of aanpak van geweld. Het gaat dan vaak om pastorale zorg en het hebben van een vertrouwenspersoon. Grotere kerken werken ook wel met protocollen of gedragscodes, en laten kinderwerkers bijvoorbeeld een Verklaring Omtrent Gedrag aanleveren.

Bijna 80 procent van de respondenten geeft aan dat de kerk een actievere rol mag spelen in het voorkomen en aanpakken van geweldsituaties. Zo wordt onder andere het bieden van pastorale hulp genoemd, maar ook het bespreekbaar maken van de problematiek en het begeleiden naar professionele hulp.

Niet weggijken, doorverwijzen en inspireren

Verder komt uit de antwoorden naar voren dat het belangrijk is dat de kerk geweld erkent en niet weggijkt, dat zij de slachtoffers in bescherming neemt en de dader aanspreekt. Daarnaast onderstrepen respondenten het belang van tijdig doorverwijzen: de kerk is geen hulpverleningsinstantie, met name wanneer het ernstige problematiek betreft. Ook wordt genoemd dat de kerk een inspirerend voorbeeld mag zijn voor gezonde, gelijkwaardige man-vrouw relaties.

“ Bij de open vragen zeggen veel mensen dat we als kerk niet mogen weggijken. Daar sluiten wij ons helemaal bij aan. ”

AAN DE SLAG

Voor Tear is de uitkomst van de peiling een teken dat de organisatie er goed aan doet om geweld tegen vrouwen ook in Nederland aan te kaarten, zegt Marco van der Graaf, directeur van Tear. 'De enquête is een middel om aan te voelen hoe christelijk Nederland kijkt naar dit thema. Bij de open vragen zeggen veel mensen dat we als kerk niet mogen weggijken. Daar sluiten wij ons helemaal bij aan. Wij gaan nu kijken hoe Tear het proces kan ondersteunen om dit onderwerp echt bij elke kerk op de agenda te krijgen; op zo'n manier dat mensen weten hoe ze aan de slag kunnen met zowel het voorkomen als het aanpakken van geweld.'